

Pyramide Beheer BV
Lavendelheide 4
9202 PD DRACHTEN

Leeuwarden, 15 november 2019

Verzonden,

15 NOV. 2019

Ons kenmerk : 01711002
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.fl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : Ontheffing Wet natuurbescherming uitbreiding hotel Van der Valk Drachten (roek)

Geachte heer/mevrouw,

Op 23 oktober 2019 heb ik uw verzoek ontvangen voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ten behoeve van de uitbreiding van hotel Van der Valk Drachten.

U vraagt ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.1, van de Wnb, voor de roek (*Corvus frugilegus*).

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde ontheffing te verlenen. De bijbehorende stukken maken een onlosmakelijk onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

1. De ontheffing staat op naam van Pyramide Beheer BV aan de Lavendelheide 4 te Drachten (hierna: ontheffinghouder). Ontheffinghouder is verantwoordelijk voor de naleving van de ontheffingsvoorwaarden en is hierop aanspreekbaar.
2. De ontheffing is alleen van toepassing op de activiteiten en verbodsbepalingen, zoals deze zijn aangevraagd en in dit besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling'.
3. De ontheffing is niet van toepassing op de activiteiten ten aanzien van de realisatie van de verbindingsbrug. Voor de realisatie van de verbindingsbrug dient eerst nader onderzoek plaats te vinden naar aanwezige vleermuissoorten. Indien vleermuizen aanwezig zijn, dient een aanvullende ontheffing te worden aangevraagd.
4. Werkzaamheden worden overdag uitgevoerd tussen 7:00 en 18:00 uur.

5. Werkverlichting wordt beperkt ingezet en in het geval van toepassing van verlichting worden gerichte armaturen ingezet, zodat lichtuitstraling naar de omgeving beperkt wordt.
6. Werkverlichting gericht op de oostgevel van het bestaande gebouw (aangeduid als nr. 3 op pagina 14 van het activiteitenplan) is niet toegestaan.
7. De activiteit dient te worden uitgevoerd conform aanvraag, met de daarbij behorende stukken. Afwijkingen behoeven schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag.
8. De maatregelen genoemd onder voorschrift 4 t/m 6 en de onder A1.1. aangegeven maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Het protocol dient te worden opgesteld door een ecologisch ter zake kundige. Deze dient op de locatie aanwezig te zijn en de inhoud van het werkprotocol moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.
9. De maatregelen uit het activiteitenplan ten aanzien van de roek worden uitgevoerd in overleg met de gemeente Smallingerland en een ecologisch deskundige.
10. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de broedperiode van de roek.
11. Indien onverhoopt tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient een ecologisch ter zake kundige ingeschakeld te worden om vast te stellen of- en welke maatregelen nodig zijn.

De ontheffing is geldig vanaf 1 januari 2020 tot en met 1 januari 2026.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden gestart wordt, dient dit gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 3) via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

teamleider Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.nl onder "Contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Advertentie
- Bijlage 3: Meldingsformulier

Afschriften

- Gemeente Smallingerland, Postbus 10000, 9200 HA Drachten
- BügelHajema Adviseurs B.V, Vaart NZ 50, 9401 GN Assen
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per e-mail)

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingaanvraag

Op 23 oktober 2019 ontving ik de door u ingediende aanvraag voor een ontheffing van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor de roek ten behoeve van de uitbreiding van hotel Van der Valk Drachten. Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer 201873.

Voor het aangevraagde project en/of handeling is niet eerder ontheffing verleend op grond van de Wnb.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Ontheffing wordt aangevraagd voor 'Uitbreiding hotel Van der Valk Drachten' gelegen aan de Lavendelheide 4 in Drachten in de gemeente Smallerland.

U voert hiervoor de volgende activiteiten uit:

- Kap van een aantal bomen op het terrein;
- Realisatie van een nieuw gebouw, naast de bestaande gebouwen.

Werkzaamheden ten behoeve van de bouw van een verbindingsbrug ter hoogte van de eerste verdieping tussen het nieuwe en bestaande gebouw zijn uitgesloten van deze ontheffing en vinden niet plaats voordat nader onderzoek naar vleermuizen is afgerond. De resultaten van het vleermuisonderzoek zijn naar verwachting juni 2020 beschikbaar. Indien blijkt dat er verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied worden aangetroffen zal aanvullend ontheffing voor de betreffende vleermuissoort(en) aangevraagd moeten worden, alvorens gestart kan worden met de bouw van de verbindingsbrug. Voor de realisatie van het nieuwe gebouw zijn aanvullende zorgvuldigheidsmaatregelen in het activiteitenplan opgenomen en als voorschrift in de ontheffing opgenomen.

Mitigerende maatregelen

- Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden worden de nesten inclusief ondersteunende takken die met de kap van bomen verloren gaan uitgezaagd met behulp van een hoogwerker. Deze nesten worden overgebracht naar eikenbomen aan de Ureterpvalaat, in eiken grenzend aan de al aanwezige nestbomen. De nesten worden in de periode september tot en met januari verplaatst in overleg met de gemeente Smallerland;
- Na het verplaatsen van de nesten worden de bomen buiten de broedperiode geveld;
- Werkzaamheden worden overdag uitgevoerd tussen 7:00 en 18:00 uur;
- Werkverlichting wordt beperkt ingezet en in het geval van toepassing van verlichting worden gerichte armaturen ingezet, zodat lichtuitstraling naar de omgeving beperkt wordt.

Aanvullend voorschrift

- Werkverlichting gericht op de oostgevel van het bestaande gebouw (aangeduid als nr. 3 op pagina 14 van het activiteitenplan) waar zich mogelijk een verblijfplaats van vleermuizen bevindt is niet toegestaan.

A1.2. Periode

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2026.

A1.3. Relevante stukken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende stukken aangeboden:

- Aanvraagformulier;
- Machtiging;
- KvK uittreksel;
- Activiteitenplan ontheffingsaanvraag Wnb – Uitbreiding Hotel Van der Valk, 23 oktober 2019, BügelHajema, projectnummer 232.44.50.00.00;
- Inventarisatie natuurwaarden, 22 oktober 2019, BügelHajema, projectnummer 232.44.50.00.00
- Aanvullend onderzoek uitbreiding van der Valk hotel Drachten, 29 oktober 2019, Bügel-Hajema, projectnummer 232.44.50.00.00.

A1.4. Aanvullende gegevens

Op mijn verzoek heeft u op 30 oktober 2019 en 6 november 2019 aanvullende gegevens aangeleverd ten aanzien van het onderzoek naar vlermuizen, de onderzoeksinspanning naar de roek en een stikstofberekening aangeleverd.

A1.5. Uw aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming

Uw project of handeling vindt niet plaats in of nabij een Natura 2000-gebied en heeft geen betrekking op het vellen van houtopstanden. Voor wat betreft de effecten van stikstof heeft u een berekening aangeleverd. Hieruit blijkt dat er als gevolg van de werkzaamheden geen sprake is van stikstofdepositie ($\leq 0,00$ mol/ha/j).

A2. Bevoegdheid

Het project of de andere handeling is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

A3. Procedure

De ontheffingprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn

Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving

Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor Gedeputeerde Staten van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen van de Wnb, het Bnb, de Regeling natuurbescherming en de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

A4. Ontheffingsplicht

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen heb ik beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg heeft op de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 3.1 Wnb, die op de locatie voorkomen.
2. Ik stel vast dat:
 - a. het onder A1. omschreven project en/of handeling mogelijk in strijd is met de verbodsbepaling in:
 - artikel 3.1, lid 2, Wnb: 'Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.';
 - b. het onder A1. omschreven project en/of de handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor de op de locatie aangetroffen dieren, maar dat het de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in gevaar mag brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor de betreffende (dier)soorten;
 - c. er dus ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, lid 1, Wnb.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Wnb

1. Artikel 3.1, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
2. Op grond van artikel 3.3, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in art. 3.3, vierde lid, onder b, Wnb en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Verbodsbepalingen

1. Het onder A1 genoemde project en/of handeling betreft een project en/of handeling die mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg heeft en/of de gunstige staat van instandhouding van aanwezige beschermde soorten kan aantasten.
2. Uit het ecologisch onderzoek (zie A1.3. van dit besluit) zijn beschermde diersoorten naar voren gekomen op het terrein waar de werkzaamheden worden verricht.
3. Hieronder toets ik uw aanvraag aan de beoordelingskaders van de onder B1 genoemde wetgeving. Daarbij worden mogelijke overtredingen, verslechtingen en verstoringen besproken van de relevante aanwezige soorten.

B2.2. Toetsing aanwezige soorten

In 2019 is ecologisch onderzoek uitgevoerd in het plangebied. Gedurende dit onderzoek is de aanwezigheid van de roek in het plangebied vastgesteld.

Roek (Corvus frugilegus)

Plangebied

In het plangebied zijn in totaal zes nesten van de roek aangetroffen. Het betreft één boom met twee nesten op de locatie voor het nieuwe hotelgebouw, en één boom oostelijk hiervan, met vier nesten. Het plangebied heeft geen functie als foerageerlocatie. De exemplaren van de roek uit het plangebied maken gebruik van foerageergebied in het buitengebied van Drachten, ten oosten en zuiden van het plangebied.

Door de werkzaamheden gaan zes nesten van de roek verloren. Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden worden de zes nesten inclusief ondersteunende takken uitgezaagd met behulp van een hoogwerker. Deze nesten worden overgebracht naar eikenbomen bij de roekenbeheerlocatie aan de Ureterpvallaat, in eiken grenzend aan de al aanwezige nestbomen. De nesten worden in de periode september tot en met januari verplaatst in overleg met de gemeente Smallingerland.

Na het verplaatsen van de nesten worden de bomen buiten de broedperiode geveld.

Lokale roekenpopulatie

In de gemeente Smallingerland zijn in 2019 vijf roekenkolonies aangetroffen met in totaal 277 nesten. De dichtstbijzijnde locatie is aanwezig aan de Ureterpvallaat met 25 nesten, op circa 250 meter westelijk van het plangebied. Op 600 meter van het plangebied is een roekenkolonie met 34 nesten aanwezig. De grootste roekenkolonie in de gemeente Smallingerland bevindt zich in het Reidingpark. Hier zijn 185 exemplaren van de roek aanwezig, op een afstand van circa anderhalve kilometer van het plangebied. Voorgenoemde locaties zijn allen beheerlocaties; locaties waar de roek ongestoord kan nestelen en uitbreiden.

De roekenkolonie uit het plangebied was eerder nog niet bekend bij de betrokken medewerkers van de gemeente Smallingerland. Verwacht wordt dat deze kolonie in 2019 is ontstaan nadat een kolonie op circa 800 meter van het plangebied is verdwenen als mogelijk gevolg van de uitvoering van werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van infrastructuur nabij de Splitting 172.

Alternatieve locaties

In de directe omgeving van het plangebied zijn een aantal alternatieve locaties voor de roek aanwezig.

Een aantal locaties hiervan zijn matig ongeschikt vanwege onvoldoende hoogte van de bomen of de verspreide ligging van de potentiële bomen. Daarnaast zijn er ten zuiden van het plangebied op diverse locaties jonge bomen aangeplant die op de lange termijn geschikt zijn als nestboom.

Op de dichtstbijzijnde beheerlocatie Ureterpvallaat op circa 250 meter afstand van het plangebied zijn nog voldoende potentiële nestbomen aanwezig die in gebruik genomen kunnen worden door de exemplaren uit het plangebied. Om de roeken te motiveren om zich op deze locatie te voegen worden de huidige nesten uit het plangebied uitgezaagd en verplaatst naar deze beheerlocatie.

Conclusie

De zes nesten uit het plangebied vormen circa twee procent van de totale roekenpopulatie (aantal broedparen) in de gemeente Smallingerland.

De roekenkolonie in het plangebied heeft waarschijnlijk pas één broedeizoen gebruik gemaakt van de locatie. Van roeken is bekend dat het aantal jaren van succesvol broeden op een locatie een belangrijke rol speelt bij de plaats getrouwheid van de roek. Het is hierdoor de verwachting dat de roeken uit het plangebied flexibeler zijn om alternatieve locaties in gebruik te nemen.

Gezien de aanwezige alternatieven in de omgeving en de te nemen maatregelen is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de roek niet in het geding komt.

B2.3. Belang van de activiteit

U vraagt ontheffing aan op grond van het belang van “*de volksgezondheid of openbare veiligheid*”, zoals in artikel 3.3, lid 4 onder b Wnb staat vermeld.

Met de werkzaamheden wordt een uitbreiding van hotel Van der Valk gerealiseerd. De uitbreiding van het hotel is belangrijk voor de ondersteuning van economische ontwikkeling, voornamelijk voor bedrijfsactiviteiten, toerisme en recreatie. Drachten heeft een belangrijke ligging tussen het noorden van het land en de Randstad en biedt een uitval hoek voor zakenmensen en het organiseren van werkoverleggen en bijeenkomsten.

Door de uitbreiding op de huidige locatie te realiseren worden zowel nieuwe voorzieningen ontwikkeld waarbij omringende kernen met hogere landschappelijke waarde ontzien worden. De locatie van het hotel aan de stadsrand is goed bereikbaar naast het verkeersknooppunt N31/A7. Uitbreiding op deze locatie voorkomt extra verkeersbewegingen op andere meer risicovollere locaties, omdat op deze locatie geen menging en kruising van verkeerstromen, scholieren en winkelende bewoners optreedt.

Ik ben van mening dat om bovenstaande redenen het project het belang “*de volksgezondheid of openbare veiligheid*”, dient.

B2.4. Andere bevredigende oplossing

In uw aanvraag geeft u de volgende mogelijke alternatieven aan:

- Alternatieve locatie
Het project is locatie gebonden vanwege de uitbreiding van een bestaand gebouw. Deze locatie maakt in de huidige situatie al onderdeel uit van een bedrijven- en kantorenpark. Op deze locatie is ruimte beschikbaar in de vorm van een gedeelte braakliggend terrein.
- Alternatieve werkwijze
De werkwijze is afgestemd op de aanwezigheid en verblijfplaats van de roek. Als de nestbomen van de roek worden behouden zal de uitbreiding van het hotel geringer zijn en de kosten van de nieuwbouw niet rendabel en uitvoerbaar maken.

Conclusie: In de door u gevolgde werkwijze ben ik van mening dat de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering van het project/de handeling wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

C. Conclusie

De maatregelen, het belang en alternatieven in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat de gunstige staat van instandhouding van de roek niet in het gedrang komt.

Op grond van de onder A1.3. genoemde rapporten staat vast dat door de uitbreiding van hotel Van der Valk Drachten op de door u aangewezen wijze en zoals in dit besluit is vermeld uit te voeren, de effecten van de overtreding van de verbodsbepalingen uit paragraaf 3.1 Wnb tot een minimum beperkt worden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ontheffing voor de roek kan worden verleend.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Smallingerland

Kennisgeving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten hebben op 15 november 2019 een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend voor uitbreiding **Hotel Van der Valk in Drachten** (roek). De ontheffing is geldig tot en met 1 januari 2026.

De ontheffing met kenmerk 201873 ligt ter inzage in het:

-provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen).

Belanghebbenden kunnen **tot en met 6 weken na publicatie** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene
Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN
E-mail: wmb@fryslan.frl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-
houder/aanvrager :

Adres en Plaatsnaam :

Telefoon / emailadres :

Kenmerk brief / code :

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit :

Soort activiteit :

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-
/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee

Startdatum en -tijdstip activiteit : / / 2019 uur

Einddatum en -tijdstip activiteit : / / 2019 uur

Wanneer het tijdstip van de
activiteit hierboven niet is in te
vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast
zo duidelijk mogelijk aangeven.
(indien bekend of beschikbaar een evt.
periodiek schema meezenden s.v.p.)

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.

**Activiteitenplan ontheffingsaanvraag
Wnb - Uitbreiding Hotel Van der Valk**

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

**Activiteitenplan ontheffingsaanvraag
Wnb - Uitbreiding Hotel Van der Valk**

Inhoud

Rapport

23 oktober 2019

Projectnummer 232.44.50.00.00

Ruimte voor de leefomgeving

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ontheffingsaanvraag	3
1.3	Ontheffingsperiode	4
1.4	Plangebied	4
1.5	Opzet van het rapport	5
2	Situatieschets en activiteiten	6
2.1	Ligging en huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen activiteiten	7
2.3	Planning	8
2.4	Overige vergunningen	8
3	Doel en belang activiteiten	9
3.1	Volksgezondheid en openbare veiligheid	9
3.2	Ruimtelijke inrichting	9
4	Alternatieven	11
4.1	Alternatieve locatie	11
4.2	Sparen van waardevolle bomen en watergang	11
4.3	Niet uitvoeren van de activiteiten	12
5	Ecologisch onderzoek	13
5.1	Roek	13
5.2	Grote modderkruiper	16
5.3	Overige soorten	17
6	Beschermingsmaatregelen	19
6.1	Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen	19
6.1.1	Nestplaatsen van roek	19
6.1.2	Grote modderkruiper	20
6.1.3	Overige maatregelen	23
6.2	Staat van instandhouding	23
6.3	Zorgplicht	24
7	Verantwoording	25
8	Literatuur	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Van der Valk heeft plannen voor uitbreiding van een hotel en parkeervoorzieningen aan de Laven-
delheide 4 in Drachten. Het is niet uitgesloten dat tijdens de realisatie nestplaatsen van roek en leef-
gebied van grote modderkruiper verloren gaan. Daarom wordt ontheffing aangevraagd op grond van
artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor deze soorten. Het voorliggende activiteitenplan
wordt als bijlage toegevoegd aan de ontheffingsaanvraag.

Aanvrager Pyramide beheer B.V. heeft BügelHajema Adviseurs B.V. gemachtigd voor het uitvoeren
van de werkzaamheden behorende bij deze ontheffingsaanvraag (zie bijlage 2). Het aanvraagformu-
lier en het activiteitenplan voor deze ontheffingsaanvraag zijn dan ook ingevuld en opgesteld door
BügelHajema Adviseurs B.V.

1.2 Ontheffingsaanvraag

Dit document is een bijlage bij het ontheffingsverzoek van artikel 3.8 van de Wnb. De ontheffingsaan-
vraag wordt ter beoordeling voorgelegd aan de provincie Fryslân als bevoegd gezag voor de Wet
natuurbescherming in de provincie Fryslân.

Er worden maatregelen genomen om (a) de functionaliteit te waarborgen, (b) de gunstige staat van
instandhouding te waarborgen en (c) aan de zorgplicht te voldoen.

In de bomengroep ten oosten van het bestaand bijgebouw van het hotel zijn op basis van de Wet
natuurbescherming (hierna Wnb) jaarrond beschermde nestplaatsen van roek aanwezig. Als gevolg
van de werkzaamheden worden deze bomen geveld en daarmee de nestplaatsen vernietigd dan wel
weggenomen (artikel 3.1 lid 2 Wnb).

Als gevolg van de ontwikkeling is mogelijk sprake van verstoren of doden van grote modderkruiper.
Tevens kunnen voortplantingsplaatsen van deze diersoort worden beschadigd. Dit is in strijd met
artikel 3.10 lid 1 van de Wnb.

Hiervoor wordt de aanvraag van een ontheffing getoetst aan de belangen zoals deze in artikel 3.8 en
3.10 van de Wnb staan beschreven.

VOLKSGEZONDHEID EN OPENBARE VEILIGHEID

De ontheffing roek wordt aangevraagd in het kader van volksgezondheid en openbare veiligheid
(artikel 3.8 lid 5b). Het gaat om de bouw van een nieuw hotelgebouw en wijziging van de loop van een
watergang.

RUIMTELIJKE INRICHTING

De ontheffing grote modderkruiper wordt aangevraagd in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied (artikel 3.10 lid 2a).

1.3 Ontheffingsperiode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van realisatie van het hotelgebouw en parkeer-voorziening inclusief voorbereidende werkzaamheden.

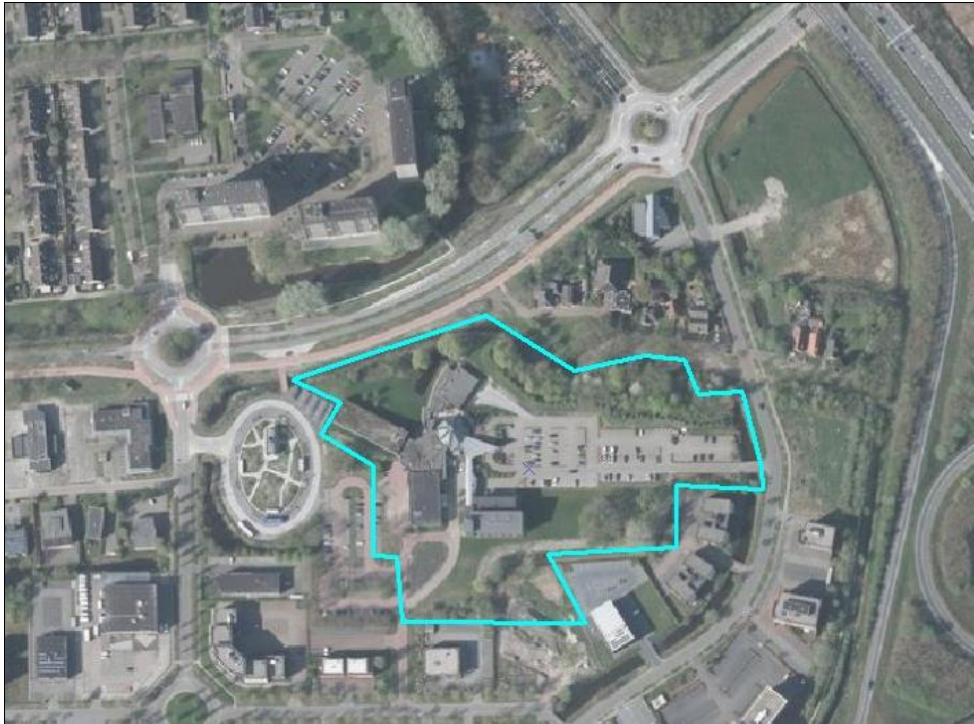
Aangezien nog niet exact bekend is wanneer de ontheffing wordt verleend en wanneer de bouw wordt gerealiseerd, is in het formulier als aanvangsdatum 1 januari 2020 aangenomen, de voorziene start van de werkzaamheden. Daar realisatie wordt verwacht binnen maximaal 5 jaar is als einddatum 1 januari 2026 opgenomen.

Gezien de lange doorlooptijd is het denkbaar dat er kan worden afgeweken van bovengenoemde planning. Indien dit het geval is, zal dit schriftelijk aan de provincie Fryslân worden medegedeeld.

1.4 Plangebied

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1. Het plangebied betreft het perceel waarop Van der Valk Hotel Drachten is gesitueerd, alsmede delen van twee aangrenzende percelen die in de huidige situatie braak liggen.

Provincie:	Fryslân
Gemeente:	Smallingerland
Plaats:	Drachten
Straat:	Lavendelheide 4

Figuur 1. Plangebied (bron luchtfoto: ESRI)

1.5 Opzet van het rapport

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het plangebied en de voorgenomen activiteiten weergegeven. Het doel en belang van de voorgenomen ontwikkelingen zijn in hoofdstuk 3 uitgewerkt. Hoofdstuk 4 behandelt de alternatievenafweging. In hoofdstuk 5 is het ecologisch onderzoek samengevat dat in het kader van het project is uitgevoerd. Mogelijke beschermingsmaatregelen ten behoeve van de soort waarvoor ontheffing wordt aangevraagd, zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 wordt tot slot aangegeven wie verantwoordelijk is voor de uitgevoerde ecologische onderzoeken en het opstellen van het activiteitenplan.

2 Situatieschets en activiteiten

2.1 Ligging en huidige situatie

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Het plangebied betreft het perceel verder aangeduid als hoofdperceel waarop Van der Valk Hotel Drachten is gesitueerd, aan de Lavendelheide 4 te Drachten, gemeente Smalingerland.

Hier bevinden zich het hotel, dat bestaat uit drie vleugels, een vrijstaand bijgebouw, parkeerplaatsen en groen eromheen. Daarnaast is een nevenperceel in het plan betrokken, grenzend aan de zuidzijde van het hoofdperceel. Dit perceel lag braak ten tijde van het veldbezoek. Het plangebied ligt op een bedrijventerrein met voornamelijk kantoren en nieuw ingericht groen.

Figuur 2. Plangebied ingezoomd (bron luchtfoto: ESRI)

In het westelijk deel staat een hoofdgebouw met drie vleugels, en oostelijk daarvan een bijgebouw. Een groot deel van de overige ruimte van het hoofdperceel wordt ingenomen door verharding met klinkers van de toeritten en parkeerplaatsen. Deze zijn omzoomd door grasranden en lage houtige beplanting, en op de parkeerplaats staan zeer jonge smalle bomen. In de zuidpunt en in de zuidoosthoek van het plangebied bevinden zich twee grasvelden. Langs de buitenrand bevindt zich meer opgaande houtige beplanting, met deels bomen tot 20 meter hoog. Aan de noordrand van de parkeerplaats bevindt zich tevens een grondwal van circa 3 meter hoog.

Het nevenperceel is onbebouwd en voornamelijk begroeid met gras en ruigte, en in de randen wat houtige beplanting tot 10 meter hoog.

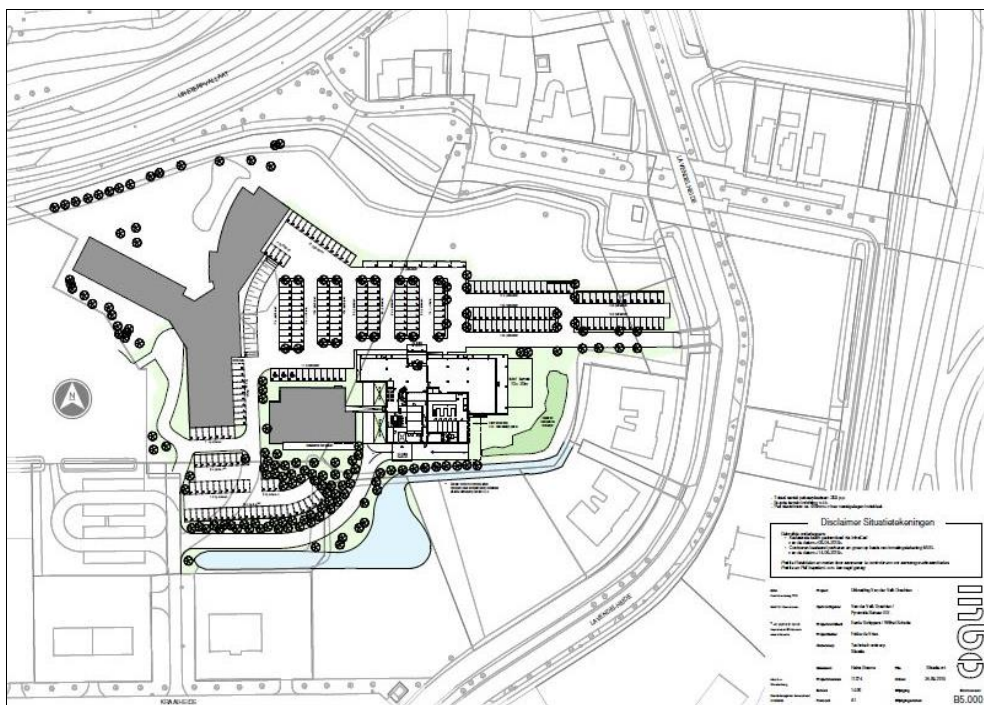
Watergangen zijn aanwezig aan de noord-, oost- en zuidrand van het hoofdperceel. De sloot aan de oostzijde van het hoofdperceel is circa 5 meter breed, de overige zijn tot 2 meter breed met steile oevers. De watergangen zijn verbonden met andere watergangen in de omgeving.

2.2 Voorgenomen activiteiten

Het voornemen bestaat uit het bouwen van een nieuw gebouw voor 68 hotelkamers, vergaderzalen en een restaurant, grenzend aan de oostzijde van het bestaande bijgebouw (zie figuur 3). Op deze locatie bevinden zich nu gazon en hoge houtige beplanting. Via een brug ter hoogte van de eerste verdieping wordt het nieuwe met het oude gebouw verbonden. Verder vindt een aanpassing aan de entree van het bestaande hoofdgebouw plaats. De overkapping van de entree wordt hier verwijderd.

Tevens worden extra parkeerplaatsen aangelegd op het gazon in de zuidhoek van het hoofdperceel, op de locatie van de wal met lage houtige beplanting in het noordoostelijke deel van het hoofdperceel. Ook op het nevenperceel worden parkeerplaatsen met groenvoorzieningen aangelegd. Ten behoeve van het plan worden bomen geveld (voornamelijk langs de zuidrand), begroeiing verwijderd, een bouwwerk opgericht en verharding aangelegd.

Ook wordt de sloot langs de zuidrand van het hoofdperceel verbreed en een deel wordt omgeleid (zie figuur 3). Het gedeelte van de sloot dat de scheiding vormt tussen hoofdperceel en zuidelijk nevenperceel, wordt gedempt en vervangen door een nieuw te graven sloot langs de zuidrand van het zuidelijk deelperceel.

Figuur 3. Ontwerp voor de uitbreiding van het hotel met parkeervoorzieningen (Bron: INBO)

2.3 Planning

De werkzaamheden tijdens de realisatiefase worden naar verwachting in april 2020 opgestart, maar niet eerder dan de ontheffing in het kader van de Wnb is verkregen. Vooralsnog wordt voor de realisatiefase een periode van circa 30 maanden aangehouden. Er wordt vanuit gegaan dat de bouwwerkzaamheden eindigen op 1 oktober 2022.

2.4 Overige vergunningen

Naast een aanvraag om een Wnb-ontheffing wordt voor de uitbreiding een Omgevingsvergunning aangevraagd. De omgevingsvergunningaanvraag is aangevraagd bij het betreffende bevoegd gezag.

3 Doel en belang activiteiten

Het doel van de activiteit is de uitbreiding van hotelfaciliteiten. De realisatie en exploitatie vinden plaats in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Goede hotelvoorzieningen zijn belangrijk voor ondersteuning van economische ontwikkeling, met name voor bedrijfsactiviteiten en voor toerisme en recreatie. Hiermee worden tevens belangen van volksgezondheid en openbare veiligheid gediend. Deze belangen worden hieronder nader behandeld.

3.1 Volksgezondheid en openbare veiligheid

Volksgezondheid

- Hotelkamers met goede voorzieningen vervullen een belangrijke rol als rustplek voor mensen die veel reizen voor hun werk. Drachten heeft hiervoor een belangrijke ligging tussen het noorden van het land en de Randstad. Zakenmensen kunnen hier een stop maken, uitrusten en eventueel ook overnachten tussen de werkafspraken. Daarbij biedt het hotel ook faciliteiten om ter plekke werkoverleggen of bijeenkomsten te houden.
- De gemeente wil graag nieuwe voorzieningen bundelen in de stad(srand). Daarmee worden omringende kernen met hoge landschappelijke waarde ontzien. In de omringende kernen zijn grote nieuwe bouwwerken moeilijk in te passen, en de aantrekking van extra verkeer naar de kleine kernen is nadelig voor de leefbaarheid en de volksgezondheid (Structuurvisie Smallingerland, Gemeente Smallingerland, 2013).
- De locatie van het hotel aan de stadsrand is goed bereikbaar naast het verkeersknooppunt N31/A7, en voorkomt extra verkeersbewegingen en daarmee extra geluid en uitstoot van verontreinigende stoffen. Luchtverontreiniging in de vorm van fijnstof en stikstofoxiden, en uitstoot van broeikasgassen leveren gevaar op voor de volksgezondheid (RIVM, 2019). De verontreiniging wordt voor een groot deel van de inwoners van Drachten beperkt door de gunstige ligging.

Openbare veiligheid

- De locatie van het hotel aan de stadsrand is goed bereikbaar naast het verkeersknooppunt N31/A7. Uitbreiding op deze locatie voorkomt extra verkeersbewegingen in vergelijking met een locatie verderop in de stad. Menging en kruising van verkeerstromenscholieren en van winkelende bewoners wordt voorkomen. Dit bevordert de veiligheid van wegen in de bouwde kom.

3.2 Ruimtelijke inrichting

Het verleggen van de watergang is noodzakelijk om voldoende parkeervoorziening te realiseren voor de uitbreiding van het hotel. Deze ontwikkeling is opgenomen in de bestemmingplanwijziging en aanvraag omgevingsvergunning. Daarmee is duidelijk dat de ontheffing grote modderkruiper kan worden aangevraagd in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaron-

der begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied (Wnb artikel 3.10 lid 2a).

4 Alternatieven

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt of er alternatieven zijn in de vorm van een andere locatie voor het hotel of het sparen van waardevolle bomen en watergang op de huidige locatie. Tot slot komt aan bod in hoeverre het afzien van uitbreiding een alternatief is.

4.1 Alternatieve locatie

De locatie waar de uitbreiding van het hotel is voorzien maakt nu al deel uit van een bedrijven- en kantorenpark. Rond de bestaande hotelgebouwen en parkeervoorziening is nog ruimte beschikbaar, deels op nu nog braakliggende grond. De natuur- en landschapswaarde in het plangebied is gering en betreft vooral de houtige elementen en de watergangen. Het deel van de watergang dat wordt gedempt wordt vervangen door een even grote nieuw te graven watergang, dus hierin treedt geen verslechtering op. De te vellen bomengroep waarin zich enkele roekennesten bevinden gaat wel verloren. In de naaste omgeving zijn verschillende groepen en rijen van grote bomen aanwezig, en op het aangrenzende bedrijven- en kantorenpark zijn recent al veel jonge bomen aangeplant die dit verlies op termijn kunnen compenseren.

De aantasting van natuur- en landschapswaarden ten gevolge van de uitbreiding is zeer gering. Als het hotel naar een ander locatie verplaatst zou worden, is de kans groot dat op deze locatie hogere natuur- en landschapswaarden aanwezig zijn. Bovendien moet dan ruimte worden gevonden voor het hele hotel met voorzieningen, in plaats van ruimte voor alleen uitbreiding. Op ander locaties zouden waarschijnlijk veel grotere negatieve effecten optreden.

4.2 Sparen van waardevolle bomen en watergang

Als de bomen waarin zich roekennesten bevinden zouden worden gespaard, zou de uitbreiding van het hotel geringer moeten worden of worden verplaatst binnen het plangebied. Een kleinere uitbreiding zou de kosten van nieuwbouw niet rendabel maken, en is daarom niet uitvoerbaar. Een andere inrichting van het terrein met behoud van alle bomen is niet goed mogelijk. Het nieuwe gebouw zal functioneren als nieuw hoofdgebouw met hierin de receptie voor zowel het nieuwe als bestaande programma. Het gebouw is daarom oostelijk van de bestaande bebouwing gepositioneerd, nabij de entree van het terrein en centraal gelegen ten opzicht van het parkeerterrein. Het gebouw dient te zijn verbonden met de hotelvleugel. De verbinding wordt vorm gegeven door een brug op de eerste verdieping. De situering is zodanig gekozen dat het huidige hotel met ondersteunende functies en parkeren kan blijven functioneren tijdens de nieuwbouw. Deze locatie is tevens stedenbouwkundig aangewezen als uitbreidingszone en zo ook opgenomen in het bestemmingsplan. Hiervoor is gekozen om de groenstrook nabij de Ureterpvallaat te kunnen handhaven en de gronden aangeduid met archeologische waarde onaangeroerd te laten.

4.3 Niet uitvoeren van de activiteiten

Met het niet uitvoeren van de activiteit kunnen negatieve effecten op flora en fauna worden voorkomen. Echter op termijn komen dan de aantrekkelijkheid van het hotel en de rentabiliteit in het geding. Dit kan aanleiding zijn om elders in de regio plannen voor nieuwe hotels te ontwikkelen op plekken met meer ruimte. De kans is groot dat op die plekken juist meer natuur- en landschapswaarden aanwezig zijn. Een nieuwe locatie van een hotel leidt daarbij ook tot meer verkeersbewegingen, door een ligging op grotere afstand van verkeersknooppunten, of door een minder efficiënte bevoorradings van hotels op 2 locaties. Op termijn zou dit juist kunnen leiden tot meer negatieve effecten op natuur- en landschapswaarden.

5 Ecologisch onderzoek

In het voortraject van de plannen is in 2019 door BügelHajema Adviseurs een ecologisch onderzoek uitgevoerd. De resultaten van de ecologische inventarisatie zijn beschreven in de ruimtelijke onderbouwing die in het kader van het plan is opgesteld. Voor een uitgebreide omschrijving van de ecologische inventarisatie wordt verwezen naar bijlage 4. Hieronder volgen voor de ontheffing relevante resultaten.

Tijdens het veldbezoek op 14 mei 2019 is de aanwezigheid van zes bezette nesten van roek vastgesteld. Tijdens het veldbezoek van 27 augustus 2019 is geconstateerd dat enkele watergangen in en rond het plangebied geschikt zijn als leefgebied voor grote modderkruiper. Voor de te verleggen watergang tussen hoofdperceel en zuidelijk perceel (locatie aangegeven in figuur 4) is nader onderzoek naar aan- of afwezigheid van grote modderkruiper in gang gezet.

5.1 Roek

Onderzoek aanwezigheid

Tijdens het veldbezoek op 14 mei 2019 is de aanwezigheid van roek vastgesteld. In twee bomen in de zuidoosthoek van het plangebied zijn bezette nesten van roek aangetroffen. De locaties zijn aangegeven in figuur 3. Het betreft een boom met twee nesten op de locatie voor het nieuwe hotelgebouw, en een boom oostelijk hiervan, met vier nesten. In het plangebied zelf zijn geen foeragerende roeken aangetroffen, wel vlogen veelvuldig roeken over naar het oosten, van de kolonie in het centrum naar het buitengebied van Drachten.

Uit een inventarisatie in opdracht van gemeente Smallingerland (Buro bakker, 2019) blijkt dat in 2019 verspreid over 5 bij de gemeente bekende locaties 277 nesten aanwezig zijn. De dichtstbijzijnde bekende locatie met 25 bezette nesten ligt aan de Ureterpvalleat, circa 250 meter westelijk van het plangebied. Verder is een kolonie met 34 nesten aanwezig aan het Noordereind, circa 600 meter ten oosten van het plangebied. De grootste kolonie met 185 nesten bevindt zich in het Reidingspark op 1,5 kilometer ten westen van het plangebied.

De conclusie is dat zes nestplaatsen van roek aanwezig zijn, een vogelsoort met jaarrond beschermde nestplaatsen. Deze nesten maken zeer 2% uit van de lokale populatie van 277 nesten.

Figuur 4. Locatie van mogelijke verblijfplaatsen van beschermde soorten die relevant voor het plan zijn (bron luchtfoto ESRI Nederland): 1 en 2 - bomen met bezette nesten van roek; 3 - mogelijke verblijfplaats vleermuizen; 4 - mogelijk leefgebied van grote modderkruiper

Functie plangebied

De bomen op de in figuur 4 aangegeven locatie vormen een voortplantingsplaats van roek. Het gaat om een kleine kolonie die nog niet bekend was bij de gemeente (gemeente Smallingerland, mondelinge mededeling 19 september 2019, R. Elverdink). Het is waarschijnlijk dat deze kolonie in 2019 is ontstaan nadat een kolonie bij werkzaamheden circa 800 meter westelijk van het plangebied is verdwenen. Volgens het Kennisdocument Roek (BIJ12, 2017a) is bij een kolonie die pas 1 of maximaal 2 jaar op een bepaalde locatie gevestigd is, de plaatstrouwheid van de roek kleiner dan als de kolonie al langer dan 2 jaar op die locatie gevestigd is.

Deze kolonie deel maakt waarschijnlijk deel uit van de metakolonie in Drachten-Zuid waartoe een grote kolonie in het Reidingpark 1,5 km ten westen van het plangebied in Drachten, en enkele kleine kolonies oostelijk hiervan, in en net buiten de bebouwde kom.

Het plangebied heeft geen belangrijke functie als foerageergebied voor roek. Tijdens het veldbezoek werden veel roeken overvliegend in oost- en west richting boven het plangebied waargenomen. De roeken zullen foerageren in het agrarisch gebied in de wijde omgeving, ten oosten en zuiden van het plangebied.

Effecten

Door de voorgenomen ontwikkeling wordt de functionaliteit van de in het plangebied aanwezige nest- en rustplaatsen van roek vernietigd. Door de beschermingsmaatregelen beschreven in hoofdstuk 6 worden de vogels gestimuleerd een andere nestplaats te zoeken.

Roeken nestelen bij voorkeur in clusters van hogere bomen van 15-25 meter hoogte. De minimale nesthoogte bevindt zich op 7 meter boven het maaiveld, maar het overgrote deel van de nesten bevindt zich hoger dan 14 meter. De roek maakt als soort geen onderscheid tussen boomsoorten, zolang de nestboom maar een minimale hoogte en voldoende takvorken heeft (BIJ12, 2017a). Tijdens het veldbezoek op 27 augustus 2019 is de omgeving nader verkend waar potentieel geschikte bomen voor nestplaatsen aanwezig zijn. Deze blijken op verscheidene plaatsen rondom het plangebied aanwezig te zijn, zie figuur 5. De hierop aangegeven locaties 2 en 3 zijn matig geschikt omdat deze bomen al redelijk groot zijn en stevige vorken hebben, maar nog relatief laag (10-12 meter). Op locatie 4 staan enkele 15- 20 m hoge bomen, die echter verspreid staan en daardoor niet optimaal geschikt zijn. Op locatie 6 (figuur 5), op 250 meter afstand van de kolonie in het plangebied is een andere kleine kolonie aanwezig en hier zijn nog veel meer bomen die geschikt kunnen zijn als nestplaats.

Naast de aangegeven locaties zijn met name in het kantorenpark direct ten zuiden van het plangebied, en bij de verkeersknooppunten ten noorden en oosten van het plangebied veel jonge bomen aanwezig die op langere termijn ook geschikt kunnen worden als nestboom.

Figuur 5. Locaties van potentiële nestbomen voor roek, groene markeringen (bron luchtfoto ESRI Nederland). Stippellijnen geven matig geschikte bomen weer, doorgetrokken lijnen goed geschikte locaties. Locatie 1 (rood) is de locatie van de kolonie in het plangebied. Locatie 6 is de locatie van de kolonie Ureterpvalaat. Tevens is de richting aangegeven van de hoofdkolonie Reidingpark, 1,5 km westelijk van het plangebied

Het aantal van 6 nestplaatsen in het plangebied vormt een klein deel, circa 2%, van de totale metakolonie in Drachten van minstens 277 broedparen, met Reidingpark als "hoofdkolonie".

Er zijn geen andere activiteiten of toekomstige ontwikkelingen in de buurt van het plangebied bekend waardoor cumulatieve effecten ten aanzien van roek of andere beschermde soorten zijn te verwachten.

Op basis van hiervan is de conclusie dat op korte termijn verlies van zes nestplaatsen optreedt. Het betreft een nog kleine en jonge kolonie waaraan roeken nog niet heel plaatstrouw zijn, en in de directe omgeving zijn genoeg alternatieve nestlocaties voorhanden, waarnaar roeken naar verwachting eenvoudig kunnen uitwijken. Er is hooguit sprake van tijdelijke verstoring, maar negatief effect op de populatie treedt niet op.

In het plangebied broedende roeken kunnen alternatieve broedlocaties vinden, mits in hoofdstuk 6 beschreven beschermingsmaatregelen worden toegepast. Daarom is geen negatief effect te verwachten. Derhalve komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.

5.2 Grote modderkruiper

Onderzoek aanwezigheid

Tijdens de ecologische inventarisatie is vastgesteld dat het plangebied geschikt is als leefgebied en voor de beschermde vissoort grote modderkruiper. Aanwezigheid van deze soort in het plangebied is niet vastgesteld maar de soort is bekend uit de omgeving (1-5 kilometer, Quickscanhulp.nl). Geschikt leefgebied in de omgeving bestaat onder andere uit vergelijkbare sloten als in het plangebied, die bovendien verbonden zijn met de sloten in het plangebied. Sloten in het buitengebied vormen een nog groter potentieel leefgebied. Het is dus zeer aannemelijk dat ook in het plangebied grote modderkruiper voorkomt. Nader onderzoek naar aanwezigheid van grote modderkruiper vindt plaats middels e-DNA onderzoek. Zodra de resultaten daarvan bekend zijn zullen deze als aanvulling op de ontheffingsaanvraag worden toegezonden.

Functie plangebied

De grote modderkruiper komt voor in kleinere, ondiepe stilstaande of langzaam stromende wateren, zoals sloten, vennen, plassen en oude afgesneden meanders. De habitats van de grote modderkruiper zijn gebieden met in het algemeen een rijke oever- en onderwatervegetatie. De voortplantingsplaatsen zijn ondiepe wateren, waarvan een deel ook zeer ondiep moet zijn (tot 30 cm) om als paaiplaats te dienen. Wat diepere en bredere plekken fungeren als rustplaatsen waar een dier de voor hem ongunstige periode overbrugt. Deze wateren moeten bij elkaar in de buurt liggen en met elkaar verbonden zijn, over een afstand van enkele honderden meter tot meer dan een kilometer. Deze typen wateren vormen samen de functionele leefomgeving (BIJ12, 2017b). De kleinere watergang aan de zuidrand van het hoofdperceel is mogelijk geschikt als voortplantingswater. De bredere watergang aan de oostrand van het plangebied die blijft behouden biedt zowel voortplantingsgebied als rustplaats.

Effecten

Door een deel van de kleinere watergang aan de zuidrand van het hoofdperceel te dempen wordt mogelijk voortplantingsgebied en leefgebied van grote modderkruiper vernietigd. Dit deel wordt vervangen door een sloot van gelijke omvang (even lang en even breed), die wordt verbonden met de blijvende delen van de watergang. Deze nieuwe sloot kan als nieuw leefgebied fungeren, mits de voor grote modderkruiper noodzakelijke maatregelen worden toegepast. Bij het verbreden van een deel van de sloot direct oostelijk hiervan kan tijdens de werkzaamheden ook verstoring en tijdelijk verlies van leefgebied van grote modderkruiper optreden.

Zonder beschermingsmaatregelen kan verlies van leefgebied en verstoring optreden. Door toepassing van de beschermingsmaatregelen beschreven in hoofdstuk 6 wordt netto verlies van leefgebied voorkomen, en ook wordt voorkomen dat tijdens de werkzaamheden dieren worden gedood. Daardoor worden negatieve effecten op zowel korte als lange termijn voorkomen.

Grote modderkruiper wordt verspreid door Nederland waargenomen met zwaartepunt rond de grote rivieren en laagveengebieden. In Zuid- en Midden-Fryslân komt de soort relatief veel voor (Ravon, 2019). Door het nemen van beschermingsmaatregelen is geen sprake van aantasting van functioneel leefgebied of het doden van dieren, en derhalve komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.

5.3 Overige soorten

Vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten

Als gevolg van de ontwikkeling gaan, behalve voor roek, geen nestplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten verloren. Een klein deel van het plangebied verandert als foerageergebied voor vleermuizen en vogelsoorten als havik, kerkuil of buizerd, maar vanwege de zeer kleine oppervlakte en uitgebreide foerageermogelijkheden in de wijdere omgeving zal dit geen negatief effect op deze soorten hebben.

Mogelijk gaan als gevolg van een klein deel van de ontwikkeling, namelijk de aanleg van een verbindingsbrug tussen een bestaand en een nieuw gebouw, verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. In dit kader wordt in 2019/2020 nader onderzoek gedaan en zo nodig zal een aparte ontheffing ten aanzien van vleermuizen worden aangevraagd

Overige broedvogels

In het plangebied kunnen een aantal vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, zoals waterhoen, zwartkop, koolmees of tjiftjaf. Door de ontwikkeling verandert het broed- en foerageergebied ook voor deze en andere vogelsoorten waarvan nesten niet jaarrond zijn beschermd. Voor de meeste van deze algemene soorten zal het plangebied ook in de nieuwe situatie geschikt zijn als broedgebied. Vernietiging van bezette nesten van deze soorten is bij wet verboden.

Vrijgestelde amfibieën en zoogdieren

Tijdens de realisatie kunnen mogelijk verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten verstoord of vernietigd worden en kunnen dieren gedood worden. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vrijstellingsregeling van de provincie Fryslân bij ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling (artikel 3.10, lid 1 Wnb) zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is daarom een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet nodig. Wel blijft de algemene zorgplicht van toepassing.

Overige soorten

Als gevolg van de ontwikkelingen zijn negatieve effecten op andere beschermde niet-vrijgestelde soorten uitgesloten.

6 Beschermingsmaatregelen

Ten aanzien van roek en grote modderkruiper worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen.

Hieronder worden de beschermingsmaatregelen beschreven om schade aan voortplantings- en verblijfplaatsen te beperken, voor achtereenvolgens roek en grote modderkruiper. De maatregelen richten zich alle op de periode voorafgaand aan en tijdens de realisatiefase. De maatregelen richten zich op de bomen met nestplaatsen van roek, en op de te verleggen watergang die leefgebied voor grote modderkruiper biedt.

6.1 Maatregelen om de functionaliteit te waarborgen

6.1.1 Nestplaatsen van roek

De bomen met nestplaatsen moeten ten behoeve van de ontwikkeling worden geveld en gaan dus verloren als nestplaats. In de omgeving zijn op verscheidene plekken bomen aanwezig die geschikt kunnen zijn als nestplaats, deels in of grenzend aan het plangebied (zie figuur 4 hierboven). Op 250 meter afstand is tevens een andere kleine kolonie aanwezig en hier zijn nog veel meer bomen die geschikt kunnen zijn als nestplaats. De gemeente Smallingerland krijgt regelmatig klachten van burgers dat zij overlast ondervinden van roekenkolonies nabij hun woonhuis. Daarom wil zij nieuwe nestplaatsen nabij woningen niet extra bevorderen. Wel zet zij zich actief in voor behoud van twee kolonies in de bebouwde kom van Drachten, namelijk aan de Berglaan en de Ureterpvallaat (mondelinge mededeling 19 september 2019, R. Elverdink, gemeente Smallingerland).

Aan de Ureterpvallaat is een kleine kolonie roeken aanwezig op circa 250 m afstand van het plangebied, en hier zijn nog veel meer bomen die geschikt kunnen zijn als nestplaats. In overleg met de gemeente is vastgesteld dat deze locatie het beste geschikt is om de nesten uit het plangebied naartoe te verplaatsen. Enerzijds omdat dit aansluit bij het beleid van de gemeente Smallingerland, anderzijds omdat enkele locaties dichterbij het plangebied (locaties 2, 3 en 4 in figuur 4) maar matig geschikt zijn als nestboom. Verplaatsing van de nesten trekt de aandacht van roeken die een nestplaats zoeken, en als de nesten zelf niet worden betrokken, dienen de takken vaak als nestmateriaal voor nieuwbouw van nesten (BIJ12, 2017a). Dit is uitgewerkt in de volgende maatregel.

1. OVERPLAATSING VAN ROEKENNESTEN

Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden worden de nesten inclusief ondersteunende takken die met de kap van bomen verloren gaan uitgezaagd met behulp van een hoogwerker. Deze nesten worden overgebracht naar eikenbomen aan de Ureterpvallaat, in eiken grenzend aan de al aanwezige nestbomen. Voor de bevestiging wordt gebruik gemaakt van ijzerdraad. Indien werken met een hoogwerker ter plaatse niet mogelijk blijkt, is het nodig hiervoor een professionele boomklimmer in te schakelen.

De overplaatsing vindt plaats in de periode september tot en met januari. Dit valt buiten de broedperiode van roek. De werkzaamheden worden bovendien pas gestart nadat de ontheffing is verkregen. Overplaatsing vindt plaats in overleg met de gemeente Smallingerland, die al ervaring heeft met dit soort verplaatsingen van roekennesten.

Overwogen is om nieuwe bomen aan te planten om op de lange termijn een geschikt bomenbestand beschikbaar te houden voor roek in of nabij het plangebied. Daar in de omgeving al veel potentieel geschikte nestbomen aanwezig zijn en de gemeente een verdere verspreiding van kolonies in de woonomgeving niet wil bevorderen, is deze maatregel niet nodig en niet zinvol.

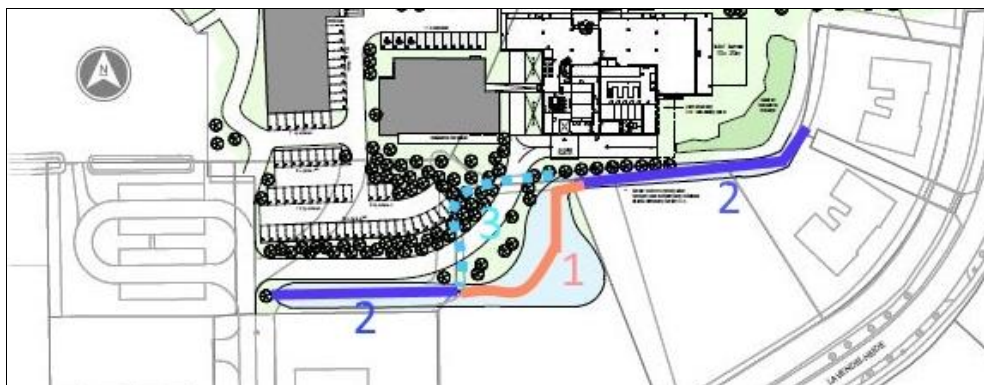
6.1.2 Grote modderkruiper

Hoewel niet zeker is dat grote modderkruiper daadwerkelijk in het plangebied voorkomt, wordt uitgegaan van het worst case scenario dat grote modderkruiper voorkomt in de te vergraven watergang. Door onderstaande maatregelen, worden negatieve effecten voorkomen.

Bij de te vergraven delen van de sloot is de volgende werkwijze uitgewerkt op basis van voorschriften uit het Kennisdocument grote modderkruiper (BIJ12, 2017b). De kwetsbare periode van grote modderkruiper betreft de voortplantingstijd van april tot en met augustus, en de winterrustperiode van november tot en met maart.

De maatregelen zijn afzonderlijk uitgewerkt voor de nieuw te graven sloot, de te verbreden slootgedeeltes en het te dempen slootgedeelte. De locaties van de maatregelen zijn aangegeven in figuur 6.

Maatregelen 3 en 4 die plaatsvinden in het huidige leefgebied voor grote modderkruiper worden buiten deze kwetsbare periode.

Figuur 6. Locaties van de maatregelen 1, 2 en 3 bij de te vergraven sloot

1. NIEUW TE GRAVEN SLOOT

a. Uitgraven van de nieuwe sloot:

De nieuwe sloot wordt gegraven met een lengte die overeenkomt met de te dempen sloot. De dimensies worden groter dan die van de te dempen sloot: de breedte op de insteek varieert van circa 5 tot maximaal 20 meter breed. De diepte van het waterhoudend profiel is 0,00 tot 1,50 meter onder

gemiddeld waterpeil. Om de sloot optimaal geschikt te maken voor grote modderkruiper worden twee componenten toegevoegd die in de te dempen sloot missen:

- Een plaatselijke verbreding/verdieping van de sloot die geschikt is als rustplaats in ongunstige periodes; hier is de sloot circa 1-1,5 meter diep over een lengte van circa 5 meter. Deze verdieping kan het makkelijkst worden aangelegd het breedste deel van de sloot.
- Twee tot drie plaatselijke brede ondieptes die geschikt zijn als paaiplaats. Hier wordt de sloot over een lengte van circa 5 meter en een breedte van 2 meter op een waterpeil van circa 30 cm vergraven, met een flauw oplopende oever. De verbreding vindt plaats langs een zon-geëxponoerd deel van de oever.

De sloot wordt gegraven "vanuit het droge", dus in eerste instantie zonder verbinding met de bestaande waterhoudende sloot. Pas op het laatst wordt de verbinding met de bestaande sloot gemaakt. Zo wordt voorkomen dat waterdieren al vroeg de nieuwe sloot in zwemmen en alsnog nadeel ondervinden van de werkzaamheden.

Het uitgraven vindt plaats buiten de vogelbroedperiode, dus in de periode van half juli tot half maart. Omdat het enkele jaren kan duren voordat de nieuwe sloot geschikt is als leefgebied voor grote modderkruiper, vindt deze maatregel zo snel mogelijk plaats, bij voorkeur een of meerdere jaren voorafgaand aan maatregelen 2 en 3.

b. Overzetten van oeverbeplanting naar nieuwe sloot:

Het functioneren van een nieuwe watergang als leefgebied kan bespoedigd worden door (een deel van) de aanwezige vegetatie van een te dempen watergang te verplaatsen naar de nieuw aangelegde watergang. Dit wordt gedaan door met een kleine kraan happen begroeiing (van bijvoorbeeld riet, liesgras, grote lisdodde) van de waterlijn van de te dempen sloot uit te graven en deze direct over te zetten naar de oever van de nieuwe sloot.

Deze maatregel vindt zo snel mogelijk plaats aansluitend op de aanleg van de nieuwe sloot, in de periode september-oktober. Dit valt buiten de kwetsbare periode van grote modderkruiper en buiten de broedtijd van vogels. Ook is het een gunstige tijd om de beplanting te laten aanslaan op de nieuwe plek.

Het Kennisdocument Grote modderkruiper (BIJ12, 2017b) adviseert ook bagger uit de te dempen sloot over te brengen, maar dat is in deze situatie niet zinvol. Door te baggeren in de te dempen sloot kan juist een negatief effect op grote modderkruiper optreden, omdat de bestaande sloot pas enkele jaren later zal worden gedempt.

2. DE TE VERBREDEN SLOOTGEDEELTES

a. Oeverbegroeiing van de huidige sloot kort maaien:

De begroeiing van de oevers van de huidige sloot wordt kort gemaaid en het maaisel verwijderd, zodat deze oevers door het ontbreken van dekking onaantrekkelijk worden voor fauna zoals amfibie-

en. De waterbegroeiing wordt in dit stadium nog in stand gehouden om negatief effect voor grote modderkruiper te voorkómen.

b. Sparen van grondrandje bij te verbreden delen van de bestaande sloot:

Enkele dagen na het maaien start het afgraven van het sloottalud. Dit vindt plaats vanaf de landzijde, waarbij langs de waterlijn een randje grond in stand wordt gehouden. Daardoor wordt het waterhoudend profiel niet verstoord. Op het talud wordt net iets meer grond verwijderd dan voor het nieuwe talud nodig is, zodat er plaats is om de laatste grond die in stap 2c zal worden vergraven ter plekke te verspreiden. Deze methode van afgraven voorkomt verstoring van het waterleven zo veel mogelijk, en staat beschreven als effectieve maatregel in het Kennisdocument Grote Modderkruiper (BIJ12, 2017b).

c. Verwijderen grondrandje:

Als stap 2b gereed is wordt het laatste randje grond op de waterlijn afgegraven en wordt de vrijkomende grond op het nieuwe talud gebracht.

Maatregel 2 vindt plaats in de periode september – oktober, buiten de kwetsbare periode van grote modderkruiper en tevens buiten de broedtijd voor vogels.

3. HET TE DEMPEN SLOOTGEDEELTE

a. Oeverbegroeiing van de huidige sloot kort maaien:

De begroeiing van de oevers van de huidige sloot wordt kort gemaaid en het maaisel verwijderd, zodat deze oevers door het ontbreken van dekking onaantrekkelijk worden voor fauna zoals amfibieën. De waterbegroeiing wordt in dit stadium nog in stand gehouden om negatief effect voor grote modderkruiper te voorkómen.

b. Dempen van het slootgedeelte in de richting van open water:

De sloot wordt vervolgens gedempt door te beginnen in het midden van het te dempen traject, en vervolgens naar de uiteinden toe te werken. Het dempen vindt plaats door grond vanuit het “middenpunt” in het waterhoudende deel te schuiven en dit in een laag tempo te doen, maximaal 10 strekkende meter per uur. Deze werkwijze geeft grote modderkruipers en andere waterdieren kans om te vluchten naar de uiteinden van de sloot en vandaar naar de behouden of de nieuw gegraven slootdelen.

Maatregel 3 vindt plaats in de periode september – oktober, buiten de kwetsbare periode van grote modderkruiper. Maatregel 3 vindt niet eerder plaats dan 1 jaar na voltooiing van maatregel 1, zodat het nieuw gegraven slootgedeelte al begroeid begint te raken en geschikt is als nieuw leefgebied. Tevens vindt maatregel 3 niet eerder plaats dan 1 jaar na voltooiing van maatregel 2, om te vermijden dat in korte tijd een groot deel van het leefgebied wordt verstoord of ongeschikt wordt.

6.1.3 Overige maatregelen

In het kader van het project worden verschillende maatregelen genomen om negatieve effecten op overige flora en fauna te voorkomen.

Broedseizoen vogels

De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, waarvoor de periode van 15 maart tot 15 juli wordt aangehouden. Indien onverhoopt toch broedende vogels worden aangetroffen, wordt op basis van het advies van een kundig ecooloog voldoende afstand tot het nest aangehouden en wordt de planning van de werkzaamheden indien nodig aangepast.

Werkverlichting

De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd tussen 07:00 uur en 18:00 uur. Daardoor is werkverlichting hooguit op beperkte schaal noodzakelijk bij uitvoering van de werkzaamheden. Werkverlichting kan zorgen voor verstoring van vogels en vleermuizen. Door de werkzaamheden zoveel mogelijk tijdens daglicht uit te voeren, worden negatieve effecten op vogels en vleermuizen sterk beperkt. Daarnaast worden met betrekking tot verlichting de volgende maatregelen genomen om effecten tot een minimum te beperken:

- Werkverlichting wordt niet ingeschakeld op plekken waar niet gewerkt wordt.
- Werkverlichting wordt alleen gebruikt wanneer dit voor de veiligheid is vereist.
- Werkverlichting wordt (onder donkere omstandigheden) pas ingeschakeld bij start van de werkzaamheden en uitgeschakeld als werkzaamheden beëindigd zijn.
- Er wordt gewerkt met gerichte armaturen, waardoor lichtuitstraling naar de omgeving tot een minimum beperkt wordt.

6.2 Staat van instandhouding

Roek

De Staat van Instandhouding van de Roek als broedvogel in Nederland is matig ongunstig. In Fryslân is over de periode van 1990-2017 sprake van een significante toename van <5% per jaar, over de laatste 10 jaren is er geen significante aantalsverandering (Sovon, 2019).

Uitgaande van het verdwijnen van 6 nesten is geen sprake van verslechtering van aantasting van de gunstige staat van instandhouding van roek mits bovengenoemde maatregelen worden getroffen en wordt gewerkt buiten het broedseizoen, zoals hierboven bij paragraaf 6.1 besproken.

Grote modderkruiper

Grote modderkruiper is alleen plaatselijk algemeen in Nederland. De soort staat op de Rode Lijst vermeld als kwetsbaar. De grote modderkruiper wordt verspreid door Nederland waargenomen met zwaartepunt rond de grote rivieren en laagveengebieden. In de provincie Fryslân komt de soort verspreid voor.

De te verleggen sloot in het plangebied vormt een zeer klein stukje leefgebied. Negatieve effecten worden voorkomen door de bovengenoemde maatregelen. Daarmee is er geen sprake van aantasting van de gunstige staat van instandhouding.

6.3 Zorgplicht

In voorgaande tekst worden al verschillende maatregelen genoemd die tevens invulling geven aan de zorgplicht.

7 Verantwoording

Het ecologisch onderzoek voor het project alsmede het opstellen van het voorliggende activiteitenplan is uitgevoerd door BügelHajema Adviseurs bv. BügelHajema Adviseurs bv is een allround adviesbureau voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft een brede ervaring met het uitvoeren van ecologisch onderzoek en het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Wet natuurbescherming door het Netwerk Groene Bureaus (ontheffing FF/75A/2014/061).

Het activiteitenplan is opgesteld door de heer ir. H. Kloen in samenwerking met collega's. De heer Kloen heeft een ruime ervaring met de ecologische toetsing van bouwprojecten het opstellen van activiteitenplannen.

Het activiteitenplan is grotendeels gebaseerd op het 'Kennisdokument Roek - Corvus frugilegus, Versie 1.0 juli 2017' en 'Kennisdokument Grote Modderkruiper - Misgurnus fossilis, Versie 1.0 Juli 2017', van BIJ12. De kennisdocumenten bevatten ecologische informatie over de betreffende soort, regels voor bescherming, richtlijnen voor onderzoek en voorbeelden van beschermingsmaatregelen.

8 Literatuur

- BIJ12, 2017a. Kennisdocument Roek - Corvus frugilegus. Versie 1.0 juli 2017, BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017b. Kennisdocument Grote Modderkruiper - Misgurnus fossilis. Versie 1.0 Juli 2017, BIJ12, Utrecht.
- Buro bakker, 2019. Tussenrapportage roeken in Drachten 2019, P19158, in opdracht van gemeente Smallerland.
- Gemeente Smallerland, 2013. Structuurvisie Smallerland, vastgesteld 2013-12-03.
- Ravon, 2019. Soortinformatie grote modderkruiper. Website geraadpleegd op 24-9-2019. <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/grote-modderkruiper>
- RIVM, 2019. Lucht. <https://www.rivm.nl/lucht>.
- Sovon, 2019. Soortinformatie. Website geraadpleegd op 24-9-2019. <https://www.sovon.nl/nl/soortinformatie>

Overige bijlagen aanvraag

Bijlage 2: Machtigingsformulier voor ontheffingsaanvraag

Bijlage 3: Uittreksel van Kamer van Koophandel van aanvrager

Bijlage 4: Inventarisatie natuurwaarden plangebied. Onderdeel van Ruimtelijke Onderbouwing Uitbreiding van de Valk Hotel. BügelHajema Adviseurs, 2019.

Colofon

Opdrachtgever

Pyramide Beheer BV

Rapport

De heer H. Kloen
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding

BügelHajema Adviseurs

Projectnummer

232.44.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E
leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort

Notitie

Onderwerp: Verplaatsing roekennesten Drachten
Projectnummer: 369939
Referentie nummer: Notitie verplaatsing roekennesten
Datum: 23-01-2020

1 Verplaatsing roekennesten

1.1 Inleiding

Op 22 januari 2020 heeft conform de voorschriften in de op 15 november 2019 verleende ontheffing (01711002) verplaatsing van de op het terrein van Van der Valk Drachten plaatsgevonden.

1.2 Verplaatsing nesten

De verplaatsing van de nesten heeft plaatsgevonden onder ecologische begeleiding en is vooraf gemeld bij de Gemeente Smallingerland.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd op 22 januari 2020 tussen 14.00 en 16.00 zonder werkverlichting waarmee voldaan is aan voorschriften 4, 5 en 6 uit de ontheffing. De activiteit is uitgevoerd conform de aanvraag (voorschrift 7).

Bij de start van de verplaatsing waren geen 6 maar 4 roekennesten aanwezig. In de boom op de locatie voor het nieuwe hotelgebouw is slechts 1 nest aanwezig en in de boom oostelijk daarvan 3. In de omringende bomen zijn geen nesten aanwezig. De 4 nesten en ondersteunende takken zijn uit de bomen gezaagd vanuit een hoogwerker. Zie onderstaande foto's.

Links de oostelijke boom met 3 nesten en rechts de boom op bouwlocatie met 1 nest

Links verwijdering van de eerste 3 nesten en rechts het laatste nest

De nesten zijn direct na verwijdering volledig intact in twee eiken aan de Ureterpvalleat op circa 250 m afstand, grenzend aan al aanwezige nestbomen, geplaatst. Zie onderstaande foto's. Er zijn tijdens de verplaatsing geen beschermde soorten waargenomen.

Plaatsen en vastzetten(tyraps) tak met nest

Boven de 2 geplaatste nesten in de boom het dichtst bij de rotonde. Onder de 2 geplaatste nesten in de boom westelijk daarvan.

Verantwoording

Titel	Verplaatsing roekennesten Drachten
Projectnummer	369939
Referentienummer	Notitie verplaatsing roekennesten
Revisie	0
Datum	23-01-2020

Auteur	Rietje Klous
E-mailadres	rietje.klous@sweco.nl

Gecontroleerd door	Germ Zeephat
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Tim Verver
Paraaf goedgekeurd	

